

# TEBLİĞ VE İRŞAD ÇALIŞMALARI\*

*Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm*

*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedin'il-mustafâ ve âlihi ve sahbihi ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...*

*Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân ve eyyühe'l-müslimûn!.. Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidînâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr, ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:*

يَا خَالِدُ لِمَ تُوذِي رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَدْرِ لَوْ أَنْفَقْتَ  
مِثْلَ أَحَدٍ ذَهَبًا لَمْ تُدْرِكْ عَمَلَهُ

(ع.ح.ب.طب.حط.ك.كر. عن عبد الله بن أبي أوفى)

**RE. 496/8** (*Yâ hâlid, lime tü'zî racülen min ehl-i bedr? Lev enfakte misle uhudin zeheben lem tüdrik amelehû.*)

*Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

\* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsânı ve ikramı dünyada ve ahirette cümlenize nail ve vasıl olsun.

Peygamberimiz, Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS hazretlerinin hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup, taallüm ve tefeyyüz eylemek üzere şu hadis meclisini açmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamazdan önce Peygamber Efendimiz'in ruh-u pâkine; sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın bir nişanesi olarak tarafımızdan acizâne, fakîrâne hediye edilmek üzere ve onun cümle âl'inin, ashâbının, etbâının, ahbâbının ruhlarına ve sâir enbiyâ ve mürselînin ervahına, cümle evliyâullah-ı mukarrabînin ruhlarına, hasseten sâdât ve meşâyih-i turuk-ı aliyyemizin ervahına;

Kendisinden feyz aldığımız Hocamız Mehmed Zâhid Kotku ibn- i İbrâhim el-Bursevî Hazretleri'nin ruhuna, kitabını okuduğumuz üstadımız Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi hazretlerinin ruhuna, bu hadîs-i şerîfleri bize nakil ve rivayet etmiş olan hadis alimlerinin ve râvilerinin ruhlarına;

Bu beldeleri Allah Allah diye diye mallarını, canlarını, her türlü varlıklarını feda ederek fethetmiş olan fatih ecdadımızın, Fatih Sultan Mehmed Hân'ın ve mübarek ordusunun ve sâir mücahidlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayrât u hasenât sahibi olan zevâtın ve bilhassa şu caminin bânisi İskender Paşa'nın, bu camiyi gerektikçe tamir ve tecdid eylemiş olanların ruhlarına hediye olsun diye; bu camiden güzerân eylemiş olan imamların, müezzinlerin, hatiplerin, vaizlerin, cemaatlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Hasseten uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere nice zahmetler ihtiyar ederek, nice fedakarlıklara katlanarak şu meclise cem olmuş olan kardeşlerimizin de âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; sizlerin ve bizlerin Rabbimizin rızasına uygun ömür sürmemize, rızasını kazanmamıza, huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtîha-i Şerîfe, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup öyle başlayalım:

.....

### **a. Bedir Ehlinin Üstünlüğü**

Az önce metnini okumuş olduğum bugünün ilk hadîs-i şerîfi, takip ettiğimiz Râmûzü'l-Ehâdîs isimli kitabın 496. sayfasının 8. hadîs-i şerifîdir. Metnini merak edenler, ezberlemek isteyenler, başkalarına söylemek isteyenler olabilir. Bu sayfaları hatırlarında tutsunlar. 496/8.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:<sup>1</sup>

يَا خَالِدُ لِمَ تُؤْذِي رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَدْرِ لَوْ أَنْفَقْتَ  
مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا لَمْ تُدْرِكْ عَمَلَهُ

(ع.ح.ب.طب.حط.ك.كر. عن عبد الله بن أبي أوفى)

**RE. 496/8** (*Yâ hâlid, lime tü'zî racülen min ehl-i bedr? Lev enfakte misle uhudin zeheben lem tûdrik amelehû.*)

(*Yâ hâlid*) “Ey Hâlid, (*lime tü'zî racülen min ehl-i bedr*) Bedir Savaşı'na katılmış mübarek mücahidlerden bir kimseyi niye ezâlandırıyorsun? (*Lev enfakte misle uhudin zeheben lem tûdrik amelehû*) Eğer sen şu gördüğün koca Uhud Dağı gibi altın infak etsen, sadaka versen, tasadduk eylesen, fukarâya dağıtsan onun amelinin derecesine yaklaşılamazsın. Derece bakımından onu yakalayamazsın, o seviyeye gelemezsin; böyle mübarek bir adamı niye rahatsız ediyorsun?”

---

<sup>1</sup> İbn-i Hibban, *Sahih*, c.XV,s.565, no:7091; Taberani, *Mu'cemü's-Sagir*, c.I, s.348, no:580; Bezzar, *Müsned*, c.I,s.499, no:3365; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.IX, s.581, no:15878; Hatib-iBağdadi, *Tarih-i Bağdad*, c.XII, s.149, no:6609; İbn-i Asakir, *TarihiDimaşk*, c.XVI,s.242; İbn-i Abdilber, *el-İstiab*, c.I,s.127, no:Abdullah ibn-iEbi Evfâ RA'dan.

*Kenzü'l-Ummal*,c.XII, s.40, no:33901; *Camiü'l-Ehadis*, c.23, s.233, no:25911.

Hitap ettiği şahıs meşhur mücahid komutan, usta asker Halid ibn-i Velid el-Kureyşî el-Mahzumî. Kahramanlığıyla, komutanlığındaki dirayeti ile tanınmış kimse. Peygamber Efendimiz onu “Sen Allah’ın kılıcısın!” diye methetmiş. Çünkü kılıcı çekip karşı tarafa vurdun mu devirir keser gider; o da düşmana gitti mi alt edip öyle geliyordu. Nice fütuhat yapmış meşhur komutan: Dımaşk şehri, Şam arazisi Halid ibn-i Velid’in eliyle müslümanların arazisine katılmış. Hâlid ibn-i Velid, meşhur komutan. Suriye’de, Hama şehrinde medfun...

Bizim ziyaret ettiğimiz zamanlarda bir camisi vardı, camisinin avlusu vardı, caminin avlusunda âbide vardı. Sonra Hafız el-Esed denilen adam orada “Müslümanları tepeleyeceğiz...” derken şehrin altını üstüne getirince, o cami şimdi var mı yok mu bilmiyorum. Suriye’ye bir daha gitmediğim, gidemediğim için durumunu şu anda bilmiyorum. Öyle bir kimse. Halid ibn-i Velid kahraman bir adam, çok gazalara katılmış bir insan. O âbideye de bu sözlerini yazmışlar, o diyor ki: ki:<sup>2</sup>

لَقَدْ شَهِدْتُ مِائَةَ زَحْفٍ وَمَا فِي بَدَنِي مَوْضِعُ شِبْرٍ  
إِلَّا وَفِيهِ ضَرْبَةٌ سَيْفٍ أَوْ طَعْنَةٌ رُمْحٍ أَوْ رُمِيَةٌ  
سَهُمٍ ثُمَّ هَا أَنَا أَمُوتُ عَلَى فِرَاشِي كَمَا يَمُوتُ  
الْعَيْرُ فَلَا نَامَتْ أَعْيُنُ الْجُبَنَاءِ

<sup>2</sup> İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.313; İbn-i Abdilber, *el-İstîâb*, c.I, s.127.

(*Lekad şehidtü miete zahfin*) “Yüz tane savaşa girdim. (*Ve mâ fî bedenî mevdiu şibrin illâ ve fîhi darbetü seyfin, ev ta’netü rumhin, ev rummyetü sehmin*) Şu benim vücudumda bir kılıç darbesi, bir ok veya bir mızrak yarası olmayan bir karış yer bulamazsınız.” diyor.

Her tarafı yaralanmış. Savaşlar oyuncak değil, can pazarı...

Vuruyorsun, kırıyorsun, yaralıyorsun, yaralanıyorsun filân. “Yüz tane savaşa girdim!” diyor.

(*Ve hâ ene emûtü alâ firâşî!*) “İşte görün, şimdi yatağımda ölüyorum! (*Felâ nâmet a’yünü’l-cübenâe!*) Korkakların gözleri açılsın, uyumasınlar! Akılları başlarına gelsin! Korkmağa lüzum yok, öldürmeyince Allah öldürmüyor. İşte görüyorsunuz, yatağımda ölüyorum.” diyor.

“—Demek ki öldüren, yaşatan kim imiş?”

“—Allah celle celâlüh!”

“—Bir işi olduran, öldürmeyen kim imiş?”

“—Allah celle celâlüh!”

“—O bir şeyi murad ettiği zaman, kim karşısında durabilir?”

“—Hiçbir şey ve hiçbir kimse karşısında duramaz!”

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

(يس: ٨٢)

(*Innemâ emruhû izâ erâde şey’en en yekûle lehû kün feyekûn*) “O bir şeyin olmasını istediği zaman ol der, onun planladığı şekilde o iş öyle olur.” (Yâsin, 36/82)

Olmaması mümkün değil. Çünkü her şey ona mutî olmak zorundadır. Sadece küstah, aciz, zalim, zalûm, cehûl, hürriyet verdiği, irade-i cüz'iyeye vermiş olduğu şu insan nesli olarak biz âsi oluyoruz. Allah'a bizden başka âsi olan yok!

Cinlerden şeytan âsi gelmiş, bir de biz insanlar âsi geliyoruz; her şey mutî... Yeryüzü mutî, hücreler, moleküller, atomlar mutî, rüzgârlar, güneş, ay, yıldızlar... her şey itaat içinde, hepsi mutî; bacak kadar boyumuzla bir biz âsiyiz! Allah bize akıl fikir versin!

Hâlid ibn-i Velîd RA ile Abdurrahman ibn-i Avf RA arasında bir soğukluk, çekişme olmuş. Abdurrahman ibn-i Avf; Aşere-i Mübeşşere'den, cennetle müjdelenmiş sahabedendir. Bedir savaşına katılmış.

Bedir savaşına katılmanın müstesna bir mânâsı ve sevabı var:

Müslümanlar zayıf, kâfirler kuvvetli; müslümanların ilk yaptığı büyük mücadele! 313 kişi ile Bedir'e gidiyorlar, Kureyş 900 küsur kişilik bir ordu gönderiyor; üç misli fazla... Bu mübarekler orada onlarla çarpışıyorlar. Bedir gazası oluyor, el-hamdü lillâh, Allah'ın lütf u keremiyle muzaffer dönüyorlar.

Bu savaş çok önemli, bu savaşa iştirak fevkalade kıymetli. Bu savaşa iştirak etmeyenler dizlerini çok dövdüler, çok pişmanlık duydular. Bu savaşa katılanlar çok şerefler elde ettiler.

*Seyfullah*; Allah'ın kılıcı olan Halid ibn-i Velîd RA daha sonraki bir zamanda Abdurrahman ibn-i Avf ile münakaşa etmiş. İkisi de sahabi.

İnsanların bazen böyle şeyleri oluyor; münakaşa etmişler, sert konuşmuş. Peygamber Efendimiz Hâlid ibn-i Velîd RA'a diyor ki;

“—Ey Hâlid! Bedir savaşına katılmış, Bedir ehli olan bir adamı sen niçin ezalandırıyorsun? Şu Uhud dağı kadar altını sadaka versen, hayır yap-san onun derecesine erişemezsin. Öyle yüksek bir insana nasıl olur da sen böyle eza verirsin?”

Uhud dağı —Medine-i Münevvere'ye gidenler bilirler— koskocaman bir dağdır. Medine o vadir, Medine'nin bir yanında kocaman, heybetli, güzel, sevimli bir dağ.

Peygamber Efendimiz:

“—Ben Uhud'u severim, Uhud bizi sever.” buyurdu, biz de seviyoruz.

Uhud dağı çok güzel bir dağdır, büyük bir dağdır. Kocaman ovada yekpare, tek olduğundan Uhud diye isimlendirilmiş; *ehad* kelimesi ile mâna ilişkisi var. Ovanın ortasında sıradağ gibi uzunlamasına uzanmış kocaman bir şey. “O kadar altını harcasan onun derecesine, seviyesine gelemezsin!” diyor. Allah şefaathlerine nail eylesin...

İnsanların bazen iyi insanlara muhalefeti olur. Hayatımızda bizim de böyle hatalarımız olmuştur. İyi insanın karşısına çıkmamak lazım, karşısındaki insan mübarek bir kimse ise çıkmamak lazım; çıkarsa Allah'ın gazabına uğrar!

Allah'ın evliyâsından, dostlarından bir dostun karşısına hasım olarak çıkmak Allah'a harp ilan etmek gibidir. Allah öyle sayıyor:



“—Kim benim dostlarımdan birine karşı çıkarsa onu, bana harp ilan etmiş sayarım!” diyor.

Çünkü Allah dostu, Allah’ın dostu, sevgilisi, velisi olan bir kimseye kalkıp da eza cefa edilmez, edilmemesi lâzım. Eden insan hayır bulmaz, felâh bulmaz, iyi bir neticeye uğramaz; başına büyük belâlar gelir. İnsanlar günahları güle güle yapıyorlar ama burunlarından fitil fitil gelir.

Geçen gün birisini anlatıyorlardı:

Kendisinde olmayan malı, tapu oyunları ile üstüne geçirmiş. Sayıverdiler; bir kardeşi bilmem hangi şehirde, hangi felâkette ölmüş, falanca kardeşi bilmem hangi belaya uğramış; ailesi iflah olmamış!

Sen o vakıf malını geçirdin, filanca şeyi böyle yaptın ama sonucu işte böyle olur. Onun için Allah dostları ile zıtlaşmaktan sakınılması lâzım! Siz de karşınızdakilere, mübarek insanlara zıt çıkmaktan sakının, çekinin.

Tabii biz hüsnü zan eyleriz: Her mü’min Allah’ın dostudur! Allah indindeki derecesini nereden bilelim? Onun için hiç kalp kırmamaya, kimseyi ezalandırmamaya, üzmemeye dikkat ederiz, etmemiz lâzım! Kimseyi incitmeyeceğiz. Kendi aramızda şefkatli, merhametli, muhabbetli olacağız, birbirimizi incitmeyeceğiz.

Yunus Emre’nin dediği gibi olacağız:

*Dövene elsiz gerek,*

*Sövene dilsiz gerek,*

*Derviş gönülsüz gerek;*

*Sen derviş olamazsın!*

Kahramanlığımız, babayiğitliğimiz, kabadayılığımız varsa kâfire, din düşmanlarına karşı kahraman olacağız, bizi gördüğü zaman adamın ödü patlayacak; öyle olmamız lazım.

Şimdi işler tersine döndü. İngiliz'miş, Fransız'miş, Amerikalı'ymış bilmem ne; turistleri gören yelkenleri suya indiriyor. Her türlü iltifat, her türlü hürmet, sevgi, saygı ona var. Bir sakallı mübarek insan görseler kaşlarını çatıyor.

Şarkıda dediği gibi:

*Elinde terazi var,  
Cebinde çerezi var,  
Ellerle güler oynar,  
Menimle garazı var!*

Bizim ahalinin bir kısmı bu hale gelmiş. Neden? İmanı sakatlanmış, terazisi bozulmuş; her şeyi ters görüyor. Ölçüler çapraz, ters dönmüş. Gözüne iyiler kötü, kötüler iyi görünüyor. Allah hidayet eylesin.

## **b. En Güzel Sığınma Duaları**

İbn-i Hâbis el-Cühenî RA'dan rivayet edilmiş. Temim kabilesinden sahabe olan bir kimse. Peygamber Efendimiz SAS bu mübarek sahabisine RA hitaben diyor ki:<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.152, no:17427; Şeybani, *el-Âhâd ve'l-Mesâni*, c.IV, s.400, no:2574; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.517, no:2574; İbn-i Ebî Şeybe, *Müsned*, c.II, s.113, no:559; Taberâni, *Dua*, c.I, s.303, no:980; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1266; İbn-i Sa'd, *Tabâkât*, c.II, s.212; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXXIV, s.34, no:7480; İbn-i Âbis el-Cühenî RA'dan. Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.440, no:7847; İbn-i Âmir el-Cühenî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.486, no:2129; *Câmü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.66, no:25575.

يَا حَابِسُ أَلَا أُخْبِرُكَ بِأَفْضَلِ مَا تَعَوَّذُ بِهِ الْمُتَعَوِّذُونَ  
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ وَقُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ هُمَا  
الْمُعَوِّذَتَانِ

(هـ.ب.ع ن اب ن حابس الجهنى)

RE. 496/9 (*Yâ Hâbis! Elâ uhbirüke bi-efdali mâ taavveze bihi'l- müteavvizûn? Kul eûzu bi-rabbi'l-felak ve Kul eûzu bi-rabbi'n-nâs; hüve'l-muavvezetân.*)

Elâ uhbirüke bi-efdali mâ taavveze bihi'l- müteavvizûn? “Sığınan insanların sığınmak için söylediği sözlerin en güzelini sana haber vereyim mi? Onlar *Kul eûzu bi-rabbi'l-felak* ve *Kul eûzu bi-rabbi'n-nâs* sûreleridir.”

Hepimizin bildiği sûreler! Kur’ân-ı Kerîm’in en son sayfasında üç tane sûre vardır. Kur’ân-ı Kerîm artık hatmolucak, sonuncu sayfası: *Kul hüva’llâhü ehad*, *Kul eûzu bi-rabbi'l-felak*, *Kul eûzu bi- rabbi'n-nâs*. Üç tane sûre vardır.

İnsanlar Allah’a sığınmak istediği zaman bir şeyler söyleyecek değil mi?

“—Yâ Rabbi! Sen beni koru, hıfzıyla, sana sığınırım, sen beni sakın, kolla!..” filan diyecek. İşte bu söylenecek sözlerin, yapılacak duaların en faziletlisi budur.

El-hamdü lillâh ki, Rabbimiz bize bu sûreleri ikram eylemiş. Bu sûreler Kur’ân-ı Kerîm’imizde var, bunları okuruz tamam. Gece yatarken, başımız bir derde girdiği zaman, sığınmak istediğimiz zaman bunları okuruz:

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ  
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ  
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

(الفلق: ۱ - ۵)

(Kul eüzü bi-rabbi'l-felak. Min şerrî mâ halak. Ve min şerri gasikîn izâ vekab. Ve min şerrin neffâsâti fi'l-ukad. Ve min şerri hâsidîn izâ hased.) (Felak, 113/1-5)

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ مِنْ  
شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ  
النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

(الناس: ۱ - ۶)

(Kul eûzu bi-rabbi'n-nâs. Meliki'n-nâs. İlâhi'n-nâs. Min şerri'l-vesvâsi'l-hannâs. Ellezî yüvesvisu fî sudûri'n-nâs. Mine'l-cinneti ve'n-nâs.) (Nas, 114/1-6)

Her mahlûkun şerrinden korunmak için, büyü, sihir yapanların sihrinin boşa çıkması için, düğümleri düğüm düğüm düğümleyip de üstene üfürüp üfürüp de karşı tarafa kötülük yapmak isteyenlerin kötülüklerini engellemek için, şeytanın şerrinden, insanların kötülerinin şerrinden mahfuz olmak için bu sûreleri okumak lazım. Sabah okuyun, akşam okuyun!

*Kul hüva'llàhu ehad* da muavvezâttandır, bu hasseye sahip olan sûrelerdendir. Üçüne birden *Muavvezât* denilir. Son ikisine, tesniye sigasıyla olması dolayısıyla *Muavvizeteyn* denir. Üçü birden bahis konusu olunca muavvezât denilir: *Kul hüva'llàh, Kul eûzu bi-rabbi'l-felak, Kul eûzu bi-rabbi'n-nâs* sûreleri kıymetli sûrelerdir. Çok hıfz etme, koruma kabiliyeti hassesi olan sûrelerdir. Bunları okuyun, insan en iyi bunlarla sığınmış olur.

Bakıyorsun; bizim hacı kardeşlerimizden, hoca, dindar, sevdiğimiz kardeşlerimizden bazısı kalkmış üfürükçüye gitmiş, kalkmış büyü vs. var filan diye hocaya gitmiş.

Bu işin de istismarcıları var, onlar da “Tamam sana büyü yapılmış, şunu şöyle yap da böyle olsun...” diye adamı adamakıllı işkillendiriyorlar, üstüne bir sürü şüpheler daha oluşturuyorlar.

Ben hayret ediyorum, şaşıyorum. Allah akıl fikir versin. Güya müslüman, güya derviş...

“—Oraya neden gittin?”

Hayret ediyorum; *Kul hüva'llàhu ehad, Kul eûzu bi-rabbi'l-felak, Kul eûzu bi-rabbi'n-nâs* oku, tamam.

Büyü yapıldı diye bir vesvese geliyor, yuva yıkılıyor. Büyü yapıldı diye bir vesvese, iki kimse darılıyor...

“—Evin köşesinde şöyle bir şey buldum...”

Bul, *Kul hüva'llàh, Kul eûzu bi-rabbi'l-felak, Kul eûzu bi-rabbi'n-nâs* oku, geç git! Zihinlerinde büyüte büyüte artık bir hastalık halinde! Allah'a sığının;

Allah'a sığınmak laf ile olmaz, tevekkül laf ile olmaz. Allah'a sığınmın, dayanın, güvenin başka bir şeye lüzum yok. Hocaya gidiyor, para veriyor bilmem ne; dini iyi bilmemekten doğan saçmalıklar.

### c. Ey Hassan, Kâfirlere Cevap Ver!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:<sup>4</sup>

يَا حَسَّانُ أَجِبْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ  
سَلَّمَ اللَّهُمَّ أَيِّدُهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

(حم.خ.د.ن.خز.حب.ع.ن.حسان وأبى هريرة)

**RE. 496/10** (*Yâ hassânu, ecib an rasûli'llâhi salla'llàhu aleyhi ve sellem; Allâhümme eyyidhû bi-rûhi'l-kuds.*)

Peygamber Efendimiz'in sahabesinden şairleri vardı, onlardan bir tanesi Hassan ibn-i Sabit'di. Ufak tefek bir sahabe ama çok güzel şiirler söylemiş, Müslümanlığı müdafaa etmiş. Müşriklerin şiir yoluyla söylediklerine cevap vermiş.

---

<sup>4</sup> Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.245, no:434; Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.279, no:4540; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.411, no:6017; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.41, no:3587;

Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.237, no:20892; Tahâvî, *Şerhü'l-Maânî*, c.IV, s.298, no:6500; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.12, s.384, no:2975; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.51, no:10000; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.179, no:3053; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.304, no:2309; Hassan ibn-i Sabit ve Ebû Hüreyre RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.672, no:33247; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.227, no:25895.

O zaman şiir; bir propaganda aracı, şimdiki zamanın basın gazetesi vs. gibi tesirli bir şey. Birisi bir şey söyledi mi, bir panayırda okundu mu kulaktan kulağa bütün kabilelere yayılıyor, laf oluyor, yerleşiyor; artık herkes onu konuşuyor, dedikodu mevzuu oluyor.

İşte o zaman müşrikler Peygamber Efendimiz'e hiciv, kötüleyici şiirler yazdıkları zaman Peygamber Efendimiz de silaha silahla mukabele kaidesine uygun olarak mü'min kimselere "Siz de bunlara İslâmî şiirler yazarak cevap verin!" buyuruyor, emrediyor; onlar da yazıyorlar.

Kur'ân-ı Kerîm'de de Şuarâ Sûresi vardır. Allahu Teâlâ hazretleri orada şuarânın dine hücum edenlerinin ne kadar kötü kimseler olduğunu bildiriyor. Sonunda buyuruyor ki:

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ أَلَمْ تَرَى أَنَّهْمُ فِي كُلِّ  
وَادٍ يَهِيمُونَ وَأَنَّهْمُ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

(الشعراء: ٢٢٤ - ٢٢٦)

(*Ve'ş-şuarâü yettebiuhümü'l-gâvûn. Elem terâ ennehüm fî külli vâdin yehîmûn. Ve ennehüm yekûlûne mâ lâ yef'alûn.*) "Şairlere gelince, onlara da sapıklar uyarlar. Onların yapmadıkları şeyleri söylediklerini; her saçma sapan konuda, vâdide atıp tuttıklarını görmedin mi?" (Şuarâ, 26/224-226)

"—Yapmadıkları işleri söylerler, palavra atarlar. Her türlü azgınlık taşkınlık yolunda at oynatırlar. Allah'ın sapık, şaşkın insanları onlara giderler, kulak verirler, dinlerler, tâbi olurlar,

değer verirler. Bir dedikodu makinesi halinde çalışırlar.”

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ  
كَثِيرًا وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا

(الشعراء: ٢٢٧)

(*Ille'llezîne âmenû ve amilu's-sâlihât*) “Ancak iman edip Allah’ın rızası istikametinde güzel, iyi işler yapanlar, (*ve zekeru’llâhe kesîran*) Allah’ı çok çok zikredenler, (*ve’ntasarû min ba’di mâ zulimû*) ve İslâm hüçûma uğradığı zaman, elindeki o beyan kuvvetini İslâm’ın hizmetine koymuş mücâhid şairler başkadır.” (Şuarâ, 26/227)

Demek ki şiirin İslâm’ı korumak için söylenen cinsi uygunmuş.

Fuzûlî de:

“—Bu âyet-i kerîmelerin baş tarafları olsaydı, arkasından bu cümle gelmeseydi şairlerin hepsi mahvolacakken, imdat simidi, cankurtaran simidi gibi öteki kısmı yetişip biz şairleri kurtarmıştır.” diyor.

Fuzûlî, divanının baş tarafında böyle yazmış. Öyledir.

Her şey niyete göredir. İnsan televizyonu hayra kullanılırsa hayır vasıtası olur, Kur’an öğrenmekte kullanırsa sevap olur. Şerde kullanılırsa şer vasıtası olur. Teyp; vaazı alırsın başka yerde dinletirsen sevap olur. Şarkı türkü alır, onu dinler, dinletirsen günah olur.



Birisi bir arkadaşın arabasını emanet almış, beni de bindirdi.

Baktım orada teyp var.

“—Teybe bir şeyler koyun, dinleyelim.” dedim.

Kur’ân-ı Kerîm sûreleri, ilahiler olabiliyor...

“—Hocam maalesef, burada gördüğün bantların hepsini ben biraz önce teybin içine soktum çıkarttım; hepsi de caz, tangırtı tungurtu... filan; hepsi berbat!” dedi.

Araba emanet ya...

İşte o günah! Aynı teyp, aynı makine günaha da kullanılabilir sevaba da kullanılabilir. Bıçak, silah; müslüman, harpte kâfire karşı kullanır, hayırlı bir şey olur. Sulhta bir masum insana kullanılır, şer aleti olur.

Şiir de öyle bir alettir. Dedelerimiz şiiri çok iyi, gayet iyi yolda kullanmışlar. Yunus Emre’nin şiirlerinin her birisi birer vaaz değil midir?

*Şol cennetin ırmakları*

*Akar Allah deyu deyu...*

derken, yüreğimizin yağı erimez mi? Gözlerimiz yaşarmaz mı?

Dervişlikle ilgili şeyleri söylediğimiz zaman Yunus Emre’nin tarif ettiği dervişlere ne kadar hayran kalırız. Boynu bükük, gözü yaşlı, hassas, hizmet ehli, mübarek insanlar. Neredeyse şiirlerini öpeceğimiz gelir. İşte şiir söylemiş; şiirle Kur’an tefsiri yazmışlar, şiirle lügat yazmışlar, şiirle hadis kitabı yazmışlar, hadisi yazmış, altına onu şiir haline getirmiş...

“—Olur mu böyle şey?”

Peygamber Efendimiz bile yaptırdı. Bir gün söyledi ki:

“—Sizin üç tane arkadaşınız, dostunuz olsa birisi sizhayattayken etrafınızda bulunsa, sizi desteklese, ondan sonra desteklemese; birisi sizi öldükten sonra da kabre koyuncaya kadar gelse, hizmetinizde bulunsa, ondan sonra kabirden dönse, desteklemese; birisi de kabirde de sizin yanınızda bulunsa, bu dostlardan hangisini istersiniz?”

“—Tabii kabirde de bize yoldaş olacak dostu isteriz.” deyince, Peygamber Efendimiz izah etti:

“—İnsanın hayatta iken kendisine yardım edecek dostu malıdır, paradır; hayra sarf ederse, sadaka-i câriye yaparsa sevap kazanır... Öldü mü, mal varisin olur, bitti. Yatakta son nefesini verdi mi mal gitti, başkasının oldu.

İkincisi: İnsanın dostları, hısımları akrabasıdır; son vazifelerini yaparlar vefat ettikten sonra bedenini, cesedini ortada bırakıp kokuşturmazlar. Yıkarlar, kefenlerler, namazını kılarlar, kabir kazarlar, insanı kabre koyarlar.”

Bu da bir vazife, tamam bu da güzel. Mü'minin mü'mine son vazifesi, bu da güzel ama kabre giremezler ki! Annesi olsa, babası olsa kimse kabre, gömülenin yanına girmez. O mânevî bakımdan yalvarsa; “Ne olur, burada korkuyorum; biraz yanıma gelsene, otursana...” dese kimse duramaz, kalkar giderler. Onların ahbablığı kabre kadar, o kadardır; kabre koyarlar giderler.

İnsana kabirde de fayda verecek olan dostu kimdir?

Ameli, yaptığı sevaplı işleri; okuduğu Kur’ân-ı Kerîmler, kıldığı namazlar, verdiği sadakalar, yaptığı iyilikler, haclar, sevaplı işler... Kabirde onların hepsi yoldaş olacak. Hem de –Allah her şeye kadir– insan suretinde, insanın anlayacağı şekilde karşısına getirilecek.

Hadîs-i şerîften biliyoruz ki:

Bir adam kabre girince bakacakmış ki kabirde çok güzel yüzlü, pırlıl pırlıl, sevimli, cana yakın birisi var.

“–Sen kimsin?”

“–Ben senin filanca zamanda okuduğun Tebâreke Sûresi’yim.” diyecekmiş.

“–Allah Tebâreke Sûresi’ne bir sevimli yol arkadaşı, kabir yoldaşı, arkadaşı sureti vermeye kadir mi?”

“–Allah-u Tealâ Hazretleri her şeye kâdir!

Demek ki salih ameller kabirde yoldaş olacak! Etrafını çepeçevre çevirecekler, yanına şeytanı sokmayacaklar; kabirde rahat edecek.

Peygamber Efendimiz bunları bu tarzda anlattı. Sahâbe-i kirâm şevk ile zevk ile dinlediler. Kim bilir Resûlullah Efendimiz’in sohbeti ne kadar tatlıydı?..

Sonra bir tanesi dayanamadı. Kalktı:

“–Yâ Rasûlallah! Müsaade eder misin, ben bunu şiir haline getireyim mi?” dedi. Çünkü çok duygulandı.

Peygamber Efendimiz:

“–Getir.” dedi.

O da geceleyin üzerinde çalışmış çabalamış; vezinli, kafiyeli bir şiir haline getirmiş. Ertesi gün geldi:

“–Yâ Resûlallah, o konuda şöyle bir şiir yazdım.” dedi.

Peygamber Efendimiz:

“–Oku bakayım!” dedi, okudu.

Peygamber SAS Efendimiz kendi hadisini dinlerken gözyaşı döktü, ağladı.

Demek ki hadisi şiir şeklinde terceme etmek olurmuş!

Hocamız Mehmed Zâhid Kotku Rh.A. de bazı konularda bendenize, fakîre “Hadi bakalım, şunu şiir şeklinde yaz!” filân diye birkaç defa söyledi. Ben de oturdum bir şey yazdım. Kasîde-i Bür’e’nin baş tarafında Ebû Bekir es-Sıddîk Efendimiz’in şiiri vardır. Kasîde-i Ebû Bekir es-Sıddîk RA diye bir başlık vardır:

*Cud bi-lutfike yâ ilâhî men lehû zâdün kalîl.*

*Müflisün bi’s-sıdkı ye’tî inde bâbîke yâ celîl.*

*Zenbühû zenbün azîmün fağfiri’z-zenbe’l-azîm.*

*Innehû şahsun ğarîbün müznibün abdün zelil*

diye devam eder. Ben de oturdum; aynı vezin, aynı kafiye ile aynı mânayı şiir haline –el-hamdü lillâh, nasib oldu– getirdim ve basıldı.

Olur! Şiir Allah yolunda kullanılırsa bir [vebali] yok. Peygamber Efendimiz Hassan b. Sâbit'e demiş ki:

يَا حَسَّانُ أَجِبْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ  
وَسَلَّمَ اللَّهُمَّ أَيِّدُهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

(*Yâ hassân, ecib an rasûli'llah*) “Ey Hassan! Rasûlullah SAS namına o müşriklere cevap ver!”

Peygamber Efendimiz SAS Hassan ibn-i Sâbit'e vazife veriyor: “Sen cevap ver!” diyor, Kendisi meşgul olmuyor. Hassan ibn-i Sabit oturuyor, yazıyor, çiziyor; cevabı veriyor.

Sonra dua etmiş:

(*Allâhümme eyyidhü bi-rûhi'l-kudüs*) “Yâ Rabbi, Hassan'ı Cebrail ile takviye et! Hassan ibn-i Sâbit'i bu şiiri yazarken Cebrâil ile takviye et!”

Allah'ın CC büyük melek Cebrail AS ile takviye ettiği bir şairin şiiri nasıl olur? Nasıl tesirli olur?

Demek ki buradan bize çıkan ders şu oluyor, Benim çıkarttığım ders: Kim bilir siz dinledikçe ne dersler çıkartırsınız. Peygamber Efendimiz burada müşriklerin dini kötölemek için yaptıkları hücumların çeşitlerine karşı, mukabil; aynı silahla müsbet çalışmalar yapmayı bize gösteriyor.

Her zaman bunu söylüyorum.

“—Neden tekrar tekrar söylüyorsunuz?” dersiniz; söylüyor söylüyor kendim dinliyor gibiyim de ondan! Çünkü daha ortada bir şey yok!

“—Bu devirde müslümanlara büyük gazetelerle vs. hücum yapıyor mu?”

Yapılıyor!

“—Müslümanlığın ahlâkı ayaklar altına alınıyor mu?”

Alınıyor.

“—Müslümanlara çatılıyor mu?”

Çatılıyor. Bizim hacı amcalardan bir tanesi söyledi:

“—Ben saatini, tarihini defterime yazdım.” dedi.

Defterini çıkarttı, sayfasını bulmak için karıştırdı. Türkiye Cumhuriyeti'nin radyosunda, “Cin, şeytan yoktur; onların hepsi uydurma, masaldır, efsanedir!” denmiş de o da hemen tarihini saatini yazmış.

Sen radyosun, senin işin müslümanların imanına sataşmak mı?

“—Cin yok, şeytan yok...”

“—Olmadığını nereden biliyorsun?”

Bilemezsin ki, görünen şey değil ki! Zaten *cin*, görünmeyen şey, gözden gizli şey demek. Şeytan da insanın damarları içinde dolaşmış.

“—Sen teldeki elektriği görüyor musun? Bu telde elektrik var mı yok mu?”

Dokunmayınca bilmiyorsun! Elini çarptığı zaman “Varmış.” diyorsun. Benzin sapsarı kesiliyor.

“—Elektrik varmış, niye önceden bilemedin?”

“—Görünmediği için!”

Lambadan geçerse görünüyor da, telde olduğu zaman belli olmuyor. Demek ki bazı şeyler görünmez, görünmeyebilir. Bazı şeyler mânevî olur, görünmez yerde olur.

“—Cin yoktur, şeytan yoktur!” demiş.

Kur’an “Var!” diyor. Cin Sûresi var ve şeytan hakkında bir sürü emirler var:

“—Şeytan sizin düşmanınızdır, siz de onu düşman belleyin! O sizi sapıtmak ister, size ‘Kâfir olun!’ der...” filan diye buyruluyor.

Allah’ın kelâmı Kur’ân-ı Kerîm, “Şeytan var! Cin var!” diyor. Radyodaki hangi haddini bilmez ise, “Cin yoktur, şeytan yoktur! Masaldır.” demiş. Demek ki bir insan edepsiz olursa, her yerden hücum olabiliyor. Mikrofonu eline geçirmiş. Aslında sataşamaz, sataşmaya hakkı yok... Çünkü kimse inancından dolayı kınanamaz! Kanunlarımız bunu böyle koyuyor. O, kanunun suç olarak tarif ettiği bir işi yapmış ama kim davacı olacak?

Milletin haberi yok! Milletin olandan haberi yok. Sabahleyin sen 9’da işe gidiyorsun; kadın saatinde senin karına neler telkin ediyorlar? Doğru şey mi eğri şey mi? Şu kadın saatini bir dinle, orada söylemiş:

“—Cin yoktur, şeytan yoktur!” demiş.

Nereden bildin? Görmediğin şeye nasıl “Yok!” dersin?

Havada bir sürü dalgalar, bir sürü şualar var. Senin hiç görmediğin radyoaktivite gıdalarını berbat ediyor. Avrupa’ya ihraç ettiğin malları geri döndürtüyor, görüyor musun?

“–Görmüyorum.”

Demek ki sen dangalaksın! Görmediğin birçok şeyin olduğunu bilip dururken, yine görmediğin birtakım şeyleri hem de Allah’ın var dediği, Peygamber Efendimiz’in, Kur’ân-ı Kerîm’in var dediği ve bütün Türkiye Cumhuriyeti’ndeki müslüman insanların inandığı şeyleri, “Yok!” diye söylüyorsun. Senin yaptığın ilim değil, terbiyesizlik!

Çünkü bir şeyin yokluğunu ispat etmek, varlığını ispat etmekten çok daha zordur!

“–Şu camide toplu iğne var mı?”

Buyur bakalım; “Şu camide toplu iğne yok!” de. Demek için bütün insanların üstünü arayacaksın, bütün halıları, her şeyi arayacaksın, hatta şu benim oturduğum minderleri ve sâireleri didik didik didikleyeceksin; ondan sonra yokmuş diyeceksin ama kaç hafta geçer, bitap düşersin. “Yok!” demek kolay bir şey değil!

“–Şeytan yok!”

Bak seni nasıl aldatmış, seni maskaraya çevirmiş! Senin bu sözün şeytanın olduğuna delil. Şeytanın maskarası olmuşsun. Hem de seni ne kadar büyük günaha sokmuş; sonra geçiyor, karşında kıs kıs gülüyor.

إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ  
مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

(الحشر: ١٦)



(*İz kàle li'l-insani'kfür*) “Şeytan insana ‘Kâfir ol!’ der. (*Felemmâ kefera*) “Kâfir olduğu zaman da şeytan kenara çekilir, hem kıs kıs güler içinden, (*kàle*) hem de der ki: (*Innî berîun minke innî ehâfu’llàhe rabbe’l-àlemîn*) ‘Ben senden uzağım, seninle hiç ilişkim yok, mes’uliyet sana ait, ben àlemlerin Rabbinden korkarım!’ der.” (Haşr, 59/16)

Alay ediyor. Şeytan öyle yapar. Şeytan var mıymış, yok muymuş ahirette göreceksin! Cehennemde yanında kanatlı, kuyruklu, boynuzlu, kıpkırmızı şeytanı gördüğün zaman ateşlerin içinde aklın başına gelecek. Burun buruna gelersin, onunla arkadaş olursun. “Varmış!” dersin ama iş işten geçer. Demek ki içeriden, dışarıdan her çeşit hücumu yapıyorlar.

Biz ne yapacağız?

Müşrikler müslümanlara şiirle sataşınca, madem Peygamber Efendimiz şiirle cevap vermiş; biz de gazete çıkartacağız, mecmua çıkartacağız; biz de okul, fakülte açacağız...

Sabahleyin hacı amca bana soruyor:

“—Hocam, bir ara bahsetmiştiniz; fakülte açtınız mı?”

Fakülte sihirli bir değneğe hokus pokus yapıp bir yere değdirince açılmaz ki! Fakülte için para lazım, kadro var ama para yok! Paraların hepsi başkalarının elinde. Bizim cemaatimiz fukarâ! Ne yapalım; başkalarında para var, akıl yok; bizde de para yok! Her şey para ile oluyor.

Ebû Bekir es-Sıddîk Efendimiz Peygamber Efendimiz’i takviye etmek için 90 bin altınını ortaya dökmüş. Hz. Osman parasını ortaya koymuş. Hz. Ömer RA parasını koymuş. Kureyş’in büyük zenginleri paralarını ortaya koymuşlar.

Parasız iş döner mi?

Ruslar Afganlılar’ı tepeleyip duruyorken, Afganlılar helikopterleri düşürecek füzeler alınca, tepeleyemez oldular. İşparanın ucunda! Para olmadığı zaman yukarıdan geliyorlardı, zavallıları bombalıyorlardı. Şu kadar Afganlı şehid oldu. Köyler harap oldu.

Mermiyi yapıştırdınca gelemeyiz oldular. Şimdi yüz bin tane adamını geri çekmiş de çok az adam kalmış.

“—Acaba Afganistan’ı tahliye mi ediyor?” diyorlar. Sessizce kaçıyor.

“—Neden?”

Pabuç pahalı! Demek ki iş, kesenin ucundaymış. Yazıklar olsun tayyaresinin tokmağını altın yapan ahmaklara ki o paraları Allah yolunda harcamadılar, zevke sefaya harcadılar. Çocuklarına bir ayda milyonlarca dolar harçlık veriyorlar. Öbür tarafta müslümanlar silahsızlıktan; kâfirlerin karşısında mağlup oluyor, şehid oluyor. Öyle zenginlere yazıklar olsun!

Kimisinde kucak kucak para var, ne yapacağını şaşırıyor; gidiyor İspanya’da 6 katlı oteli tutuyor, asansörleri işgal ediyor, bir çalgıcı çağırıldığı zaman kendisini eğlendirdi diye bir gecesinde 30 bin doları eline sayıyor... Öbür tarafta müslümanlar inim inim inliyorlar.

Düşmanın silahına misliyle karşılık vereceğiz. Vermek içinde çalışacağız, ortaya para koyacağız.

Dilenci değiliz, kendi paramız var! Kendim bir köşede geçip rahat rahat yaşamayı ben de bilirim! Ne olacak? Her şeyim var, her türlü imkânım var; bir kenara geçerim, rahat ederim. Ama müslümanlar ne olacak?

Afganistan'da müslümanlar ölüyor, falanca yerde horlanıyor, filanca yerde malları gasp ediliyor, filanca yerde aldatılıyor... Müslüman kardeşimiz; benim kardeşim, benim malım, benim ülkelerim! Niceleri elimden gitmiş. Benim petrolerim sömürülüyor, benim ülkelerim istilaya uğramış, benim dindaşlarım, vatandaşlarım, ırkdaşlarım ırgat gibi çalıştırılıyor. Düşmanın önünde benim vatandaşlarımın, kardeşlerimin ırzı namusu söz konusu, hepsi perişan...

Ben çalışmazsam olur mu?

Çalışacağım; burada çalışacağım, öbür taraftakilerin de imdadına, onun da imdadına yetişeceğim. Siz de öyle yapacaksınız, öyle yapmamız lazım. Burada gelip keyif çatmanın, karnını doyurup sonra yan gelip yatmanın anlamı yok ki! Vebalden başka bir şeyi yok. Gece gündüz çalışacağız, didineceğiz; paramızı harcayacağız, bilgimizi, bedenî çalışmalarımızı ortaya koyacağız, Allah rızası için eser bırakacağız.

Dedelerimiz çalışmış, Süleymaniye camiini bırakmış. Dağın üstüne bir dağ daha yapmış koskocaman bir şey! Nereden baksan görünüyor, dağ gibi bir eser. Şehzadebaşı'nı yapmış, Beyazıt Kulesi'ni yapmışlar... İstersen görme,

insanın gözüne gözüne geliyor. Selimiye Kışlası'nı yapmış, görüyorsun; bentleri yapmış, görüyorsun; ormanlar, parklar, meydanlar yapmış, görüyorsun...

Sen ne yaptın?

“—Ey kulum! Sen yaşadığın zaman ne yaptın?”

“—Ben kahve höpürdettim, çay karıştırdım, televizyon seyrettim, maça gittim, geceleyin yatağımı da alarak gişe açılıncaya kadar orada bekledim.” mi diyeceğiz?

“—Yâ Rabbi! Çok fedakârlık yaptım; stadyumun önünde geceleyin yattım, nice ayazlar çektim de nihayet sabahleyin maçın biletini alabildim de içeri girdim. Boğazım yırtılıncaya kadar bağırdım. Benim takımımı takviye ettim. Betonların üstünde oturmaktan basur illetine mâruz kaldım, ne fedakârlıklar yaptım yâ Rabbi!” mi diyeceğiz?

Allah hepimize İslâm'a hizmet aşkı versin...

#### **d. Çok Konuşmaktan Sakın!**

Hadîs-i şerîf; Hz. Ömer RA'ın kızı, Peygamber Efendimiz'in zevce-i salihâsı, ümmü'l-mü'minîn Hz. Hafsa RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz Hz. Ömer'in kızı Hz. Hafsa'ya diyor ki:<sup>5</sup>

---

<sup>5</sup> Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.432, no:8652; Hz. Hafsa RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.439, no:1896; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXIII, s.228, no:25898.

يَا حَفْصَةَ إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الْكَلَامِ فَإِنَّ كَثْرَةَ الْكَلَامِ  
بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ تُمِيتُ الْقَلْبَ وَعَلَيْكَ بِكَثْرَةِ  
الْكَلَامِ بِذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ يُحْيِي الْقَلْبَ

(الديلمى عن حفصة)

RE. 496/11 (*Yâ hafsa, iyyâkî ve kesrete'l-  
kelâm, feinne kesrete'l- kelâmi bi-gayri  
zikri'llâhi tümîtü'l-kalb; ve aleyki bi-kesreti'l-  
kelâm bi-zikri'llâhi feinnehû yuhyi'l-kalb.*)

(*Yâ hafsa*) “Ey Hafsa, (*iyyâkî ve kesre-  
te'l-kelâm*) çok konuşmaktan sakın, aman çok  
konuşma! Lüzumsuz, çok konuşma! (*Feinne  
kesrete'l-kelâmi bi-gayri zikri'llâhi*) Çünkü  
Allah'ın zikri olmadan çok konuşmak, Allah'ın  
zikri konusunda olmayan çok konuşma; (*tümî-  
tü'l-kalb*) kalbi, gönlü öldürür, kalp ölür. Faz-  
la gevezelik yapmak kalbi öldürür. (*Ve aleyki  
bi-kesreti'l-kelâm bi- zikri'llâhi*). Allah'ın zikri  
konusunda konuşabildiğin kadar konuş. Allah'ın  
zikri konusunda çalışabildiğin kadar çalış! (*Fe-  
innehû yuhyi'l-kalb*) Allah'ın zikri konusunda  
yapılan çalışma ve konuşmalar kalbi diriltir.”

Zikret; *Lâ ilâhe illa'llâh* de, *Allah* de, *Subhâna'llâh* de, *El-  
hamdü-lillâh* de, *yâ Hak* de, *yâ Rab* de, *yâ Latîf* de, *yâ Kerîm* de, *yâ  
Ekreme'l-ekremîn* de; veyahut da Allah'ın  
emirlerini, ayetlerini, Peygamber Efendimiz'in  
hadislerini söyle... Bunların hepsi zikrullahtır.

“—Neden?”

“—Allah’ın dini konusunda yapılan konuşma olduğu içim!”

Mü’minlere yapılan bir konuşma zikrullahtır. Bunları konuşabilirsin ama bunun dışında, Allah’ın zikri bâbında olmayan konuşmayı yapmak kalbi öldürür. Allah’ın zikri konusunda yapılan çalışma ve konuşmalar kalbi diriltir.

Kalp sözü, yanlış anlamalara sebep olur. Burada kalp, gönül demek. Kalpten murad, sol tarafımızda elimizi koyduğumuz zaman tık tık hissettiğimiz et parçası değil. Asıl olan o et parçası ile mânevî ilgisi olan, mânevî bir varlık olan gönül. Gönlü gevezelik, boş yere konuşmak öldürür; Allah’ın zikri ile lisanı çalıştırmak gönlü ihya eder, diriltir. O zaman İnsanın içi dirilir, gevezelikle ölür.

Ekseriya lüzumsuz konuşuyoruz. İleri geri, lüzumlu lüzumsuz konuşmaya küçükten başlanıyor; sonra, büyüyünce de hastalık haline geliyor, devam ediyor. O hale geliyor ki konuşmasa duramıyor.

Hiç unutmuyorum: Bizim profesörlerden birisi yaşlanmıştı.

Sekreter ona demiş ki;

“—Hocam, ne diye böyle uzun zahmetler çekiyorsun da İstanbul’dan kalkıp Ankara’ya ders vermeye geliyorsun? Emekli ol, evinde rahatına bak!”

“—Ben o zaman kiminle konuşacağım. İyi, evimde durayım ama o zaman kiminle konuşacağım?” demiş

Konuşmadan duramayacak duruma gelmiş.

Halbuki kâmil bir müslüman ne yapar?

Tenha yer arar. Tenha bir yer buldu mu oraya çekilir, tesbihini alır; Allah Allah zikirle meşgul olur. Sabahlar olsa, akşamlar, geceler, gündüzler olsa bıkmaz usanmaz. Zikirsiz alışmış, yalnız duramıyor. Allah, bize zikrini sevdirdin, gönlümüzden, dilimizden zikrini eksik etmesin. Münafıklar az zikrederler, mü'minler çok zikreder.

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ  
النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

(النساء: ١٤٢)

(*Veizâ kâmû ile's-salâti kâmû kûsâlâ*) “Kalktıkları zaman namaza tembel tembel kalkarlar.” Demek namaz kılıyorlar ama isteyerek değil... (*Yürâüne'n-nâs*) Mürâilik yaparlar, riyâkârlık yaparlar. (*Ve lâ yezkürûna'llâhe illâ kalîlâ.*) Allah'ı da anarlar ama az anarlar.” (Nisâ, 4/142)

Namazlarını içlerinden geldiği için değil, riya ile halka gösteriş için kılarlar. Kılmasalar olmayacak, onun için kılarlar ve Allah'ı da az zikrederler, az anarlar!”

Kişi sevdiğini sevgiyle anar, çok çok zikreder hatta rüyasında bile anar, sayıklar.

Biz Rabbimizi çok zikredici kullar olalım. Hepiniz, hepimiz Allah'ın zikrine rağbet eyleyelim. Peygamber Efendimiz en yakınına böyle tavsiyede bulunmuş: Konuşulması mubah olan, günah olmayan sözün bile çoğunu yasaklıyor.

Günah zaten yasak. Gıybet etse yasak, dedikodu, yalan söylese, laf taşısa yasak! Bunların hepsi yasak da Efendimiz mübah olan sözleri bile çok çok konuşmayı yasaklıyor; dikkatinizi çekerim! Günah olan söz zaten konuşulmayacak. Onun tavsiyesi başka hadislerde yapılıyor. Burada zevzeklenmek deriz ya, dili boş şeylerle meşgul etmek, boş yere vakit öldürmek gevezelenmek; onları yasaklıyor.

### e. Elinin Emegini Yemek En Helâl Kazanç

Hâkim ibn-i Hizâm isimli sahabeden; ki mübarek bir zât, Kureyş'in şerefliyelerinden eşrafından bir kimse idi. Fil senesinden 13 sene evvel dünyaya gelmiş, yaşlıca bir kimse. Peygamber SAS Hazretleri o zâta hitaben buyurmuş ki:<sup>6</sup>

يَا حَكِيمُ مِنْ أَحَلِّ الْكَسْبِ مَا مَشَتْ فِيهِ هَاتَانِ  
يَعْنِي الرَّجُلَيْنِ وَمَا عَمِلَ فِيهِ هَاتَانِ يَعْنِي الْيَدَيْنِ  
وَمَا عَرَقَتْ فِيهِ هَذِهِ يَعْنِي الْجَبِينَ

(الدليلمى عن حكيم بن حزام)

(Yâ hakîm, min ehalli'l-kesbi mâ meşet fîhi hâtâni, ya'ni'r- ricleyn; ve mâ amile fîhi hatâni, ya'ni'l-yedeyn: Ve arikat fîhi hâzihî, ya'ni'l-cebîn)

---

<sup>6</sup> Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.414, no:8595; Hakîm ibn-i Hizam RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.33, no:9357; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.229, no:25901.



(*Yâ hakîm*) “Ey Hakîm! (*Min ehalli’l-kesbi*) İnsanın kazancının, çalışıp para kazanmak için yaptığı ve sonunda elde ettiği kârın kazancının en tatlısı, en helâli, (*mâ meşet fîhi hâtâni*) şunları kullanarak insanın koşturup terleyerek yaptığı kazançtır; (*ya’ni’r- ricleyn*) ayakları gösteriyor.

(*Ve mâ amile fîhi hatâni*) “Şunları kullanarak...” diyor, (*ya’ni’l- yedeyn*) elleri kasdediyor. (*Ve arikat fîhi hâzihî*) “Şurası terlediği zaman elde edilen kazanç...” diyor, (*ya’ni’l-cebîn*) alını gösteriyor.

Buradan anlaşılıyor ki insanın helâl kazancı; ayaklarıyla yürüyerek, eliyle çalışarak, anıyla terleyerek zahmet çekerek kazanmasıdır. Bu helâl kazançtır, bedavadan kazanç değildir. Efendimiz SAS böyle buyurmuş.

Bu zât macerasını, durumunu şöyle anlatıyor:

سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَعْطَانِي ثُمَّ  
سَأَلْتُهُ فَأَعْطَانِي ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَأَعْطَانِي ثُمَّ قَالَ

(*Seeltü rasulü’llâh SAS*) “Peygamber Efendimiz SAS’den istedim.” Demek ki “Yâ Rasûlallah, ihtiyacım var!” demiş, bir şey istemiş. (*Fea’tani*) “Efendimiz vermiş.”

(*Sümme seeltühû fea’tanî*) “Sonra yine istedim, Peygamber SAS yine verdi. (*Sümme seeltühû fea’tanî*) Sonra yine istedim, arkasından yine verdi.”

Üç kere; o istiyor veriyor, o istiyor veriyor, o istiyor veriyor. Her isteyişinde isteyişini bir kere boş çevirmiyor. (Fekàle SAS) “Peygamber Efendimiz sonra da demiş ki:

“—İnsanın kesb ettiği şeyin en helâli, şu ayakları kullanarak, şu elleri kullanarak, şu alın terleyerek yapılan kazançtır! Zahmetsiz istemek yoluyla değil, bu işi yapma... Çalış, çabala; öyle kazan!” diye tavsiye etmiş oluyor.

İstemek kötüdür, istememek iyidir.

Peygamber SAS istemeyi sahabesine yasak etmişti, “İstemeyin!” demişti. Onlar da istememeye çok dikkat ederlerdi. Bizler de istemeyelim! Şahsen de istemeyelim, milletçe de istemeyelim!

El-hamdü lillâh, hazinelerimiz doldu, silah sanayine yatıracamız; yabancı şirketler, “Aman ihaleyi ben kazanayım, ben kazanayım, ben kazanayım...” diye etrafımızda pervane gibi dolaşiyor. Demek ki millette para varmış. Hiç istemeyelim.

Ne Amerika’dan isteyelim!.. Çünkü kaşığıyla veriyor, sapıyla göz çıkartıyor. Kaşığıyla verirken kaşığın ucuyla insanın gözünü çıkartıyor, gözünü oyuyor alimallah. O bakımdan “Senin olsun, hiç istemiyorum!” diyelim. Allah’ın izniyle kendimiz her şeyi yaparız. Hiçbir şey istememeyi esas alırsak her şeyi yaparız.

Tarık ibn-i Ziyad ne yapmış?

Mücahidler Cebelitarık’ı geçtikten sonra İspanya topraklarına ayak basınca, “Yakın gemileri!”

demiş, gemileri yaktırmış. Gemilerin hepsini yakmışlar; yelkenler, tahta gemiler çatır çatır yanmış gitmiş. Diyor ki:

“—Ey askerler! Arkanız düşman gibi deniz, önünüz deniz gibi düşman!”

Ne güzel söylemiş. Arkadaki deniz ama geçilecek gibi bir şey değil ki! İçine girse boğulur.

“—Arkanız size düşman gibi deniz, önünüz de deniz gibi çok düşman! Çarpışın!” demiş.

Çarpışmışlar, Allah'ın lütfuyla muzaffer olmuşlar. Çünkü ümit yok, geriye dönme imkânı yok. Gemileri yakmasaydı düşmanın kalabalığını, deniz gibi fazla olduğunu görünce, biraz sıkışınca gemiye gideceklerdi; yelkenleri açıp geriye gideceklerdi. Komutan onu başından sezinlemiş. Kendi gemilerini çatır çatır yaktırmış. “Başka çare yok, düşmanla çarpışacaksınız!” demiş. Biz de öyle yaparsak biz de her şeyi elde ederiz.

Amerika'dan alıyoruz. Neden alıyoruz?

Modası geçmiş, Kore harbine girmiş çıkmış, kurşunlarla delik deşik olmuş cipleri boyayıp bize gönderiyor. Parasız veriyor, yedek parçasından para alıyor; yine yüzü astarından fazlaya geliyor! Kullanılmış arabayı alıyoruz, fazlaya geliyor.

Amerika bir yardım yapacak:

“—Yardım yaparım ama Kıbrıs'a şu tavizi ver. Kendimemleketinde şunu yap. Benden şu malı al...” diyor.

Bizim ithalatımız, dış borcumuz şu kadar artıyor. Hepsi oyun!

Alavere dalavere. Sonunda yine zarar bizim!

Onun için, “Senin hiçbir şeyini istemiyorum. Al senin yapacağın yardım sana ait olsun!” deyip kendi işimizi kendimiz helâlinden görmeliyiz. Birbirimizden istemediğimiz gibi kâfirden de hiç istememeliyiz.

Peygamber Efendimiz’e birisi bir şey getirip vermek istedi de, Efendimiz;

“—Biz mü’minler, kâfirlerden bir şey almayız!” dedi.

Almadı! O onur olsaydı şimdiye kadar çoktan uçak dayapmıştık, diğer aletleri de, silahları da yapmıştık. O onuru, haysiyeti, o şerefi kaybettiğimiz için bu durumlara geliyoruz. Millet neredeyse turistlerin pabucunun altını yalayacak!

## f. Dünya Malı Tatlıdır

Peygamber SAS Efendimiz amcası Hz. Hamza’ya hitaben buyurmuşlar ki:<sup>7</sup>

---

<sup>7</sup> Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XXIV, s.228, no:579; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.364; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.V, s.269, no2422; Temmâmü’r-Râzî, *Fevâid*, c.11, s.185, no:687; İbn-i Abdilber, *el-İstiâb*, c.I, s.592; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.191, no:2650; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XXXV, s.165; Havle bint-i Sa’d RA’dan.

*Kenzü’l-Ummâl*, c.VI, s.508, no:16758; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.229, no:25902.

يَا حَمْزَةُ إِنَّ الدُّنْيَا خَصِرَةٌ حُلْوَةٌ فَمَنْ أَخَذَهَا

بِحَقِّهَا بُورِكَ لَهُ وَرُبَّ مُتَخَوِّضٍ فِي مَالِ اللَّهِ وَمَالِ  
رَسُولِهِ لَهُ النَّارُ

(الحكيم عن خولة بنت سعد الأنصارية امرأة حمزة)

RE. 496/13 (*Yâ hamza, inne'd-dünyâ hadiretün hulvetün, femen ehazehâ bi-hakkıhâ bûrike lehû, ve rubbe mütehavvıdın fî mâli'llâhi ve mâli rasûlihî lehü'n-nâru.*)

“Hamza!” diye hitab ettiği, amcası... Abdulmuttalib'in oğlu olan Hamza, Hamza ibn-i Abdulmuttalib.

Uhud Harbi'nde şehid olunca, Peygamber SAS ona çok üzüldü. Vahşi onu şehid etti, o Vahşi de sonradan müslüman oldu. Ebû Süfyan'ın karısının kölesiydi. Azatlık alacağım diye o zaman öldürdü. Çünkü Ebû Süfyan'ın karısı “Öldürürsen seni azad edeceğim!” diye vaad etmişti.

O, “Hürriyetimi alayım!” diye arkasında pusu kurdu, hançeriyle yaklaştı. Peygamber SAS'in o mübarek amcasını arkasından şehid etti.

Hz. Hamza kahramanca çarpışıyorken, arkasından şehid etti. Ama kaderin cilvesine bak ki, bu Vahşi de müslüman oldu, Süfyan da müslüman oldu, karısı Hind de müslüman oldu; (*radiya'llâhu anhüm ecmaîn*) Allah onları sonradan yine doğru yola döndürdü. Ama o şehid oldu.

Peygamber Efendimiz ona hitaben buyurmuş ki: (Yâ hamza) “Ey Hamza! (*İnne'd-dünyâ hadiretün hulvetün*) Dünya tatlıdır, yeşilliktir, hoş görünüşlüdür; (*femen ehazehâ bi-hakkıhâ*) ama ona gerektiği mevkii vermek lazım ve onu hakkıyla almak lazım.”

Hakkı mukabilinde almak, haksız yere almamak lazım ve onagerektiği kadar değer vermek lazım. Kimseye muhtaç olmayacak kadar dünyalık lazım. “Allah namerde, merde muhtaç etmesin!” diye helâlinden almak lazım.

“Kim böyle yaparsa; helâliyle ve gerektiği kadar alırsa, (*bûrike lehû*) o zaman hayrını görür. Mübarek, helâlinden aldığı zaman aldığı şeyin hayrını görür.” Bu dünyalıktan tatlıdır hoştur, o zaman helâlinden alırsa hayrını görür.

(*Ve rubbe mütehavvıdın fî mâli'llâhi ve mâli rasûlihî*) Ama kim Allah'ın ve Rasûlullah'ın malına dalarsa; ganimet malına, zekâta, toplanılmış olanlara kim dalarsa, onları haramdan yağmalamaya kalkarsa; (*Lehü'n-nâr*) o zaman cehenneme düşer.

O zaman başı belâya girer.”

Bu ekseriya memurların karşı karşıya bulunduğu tehlikedir.

Memurlar vazifeliler, kendilerinin olmayan birtakım mallara hâkim durumunda bulunurlar, memuriyetleri dolayısıyla kontrolden kaçırıp ellerindeki imkânı kendi lehlerine kullanırlarsa, iç ederlerse, parayı kendi zimmelerine geçirirlerse o zaman geçirir ama cehenneme düşmeyi göze alıyor. Cehennemde cezasını çeker.

Almayacak! Harama el uzatmayacak! Peygamber Efendimiz;

“—Ganimet malından bir ayakkabı bağcığı alsa, cehennemden bir ateşten bağ almıştır!” diyor.

“—Hakkım olmayan bir bağcık aldım canım, azıcık bir şey aldım...”

Azı çoğu yok; cehennemden bir bağcık almış, demektir! O bakımdan memuriyeti olanlar; eline bir vesileyle başkalarının malları gelmiş olanlar; vakıf, dernek gibi birtakım sebeplerle hayır paraları kendisine verilen kimseler; bir ticarethanede kasada oturan ve sair para işlerinde ambar memurluğunda malların başında veyahut piyasadan satın alınacak şeyleri alma durumunda olan kimseler... Bunlar çok tehlikeyle karşı karşıyadır.

Benim yakınlarım anlatıyor:

Kendisi imalatçı, tornacılık yapıyor. Kendisine bir metal parçası verilirse “Bunun gibi yüz tane istiyorum, bin tane istiyorum...”

“—Tamam yaparım. Tanesi 15 lira, 17 lira...”

Fiyat biçilir, yapar.

Adam fabrikadan geliyormuş:

“—Bunu Kaça yaparsın?”

“—Tanesini 15 liraya yaparım.”

“—Hayır, biz sana 20 lira verelim!..”

Kendisi 15 istiyor!

“—Biz sana 20 lira verelim ama sen faturayı keserken 25 lira yaz. Parçayı 25 liraya yapmış gibi yap!”

Ne olacak?

5 lirasını imalatçı alacak; 5 lirasını ötekiler, şirketin mubayaa memuru alacak! Müdürüyle bilmem neyiyle bölüşecekler, haramı zıkkımlanacaklar. Bunu da razı etmek için istediği fiyattan 5 lira fazla teklif ediyorlar ki resmî faturayı öyle versin!

Allah'tan korkmayan bir insan "Tamam kardeşim." der düşünür ki; "Bir parçadan 15 lira alacak yerde 20 lira alırsam şu kadar bin adet olduğuna göre şu kadar kârım olur..."

Kâr olmaz! Çünkü bir insanın hainlik yapmasına destek oluyor. Oradan kendisi kâr etmez! Öteki alanlarda mânevî bakımdan kâr etmez. Bu dünyada biraz gelişirler ama bir yerden bir patlak verir. Ya karısı kendisine hıyanet eder boynuzlanır, ya çocuğu eğri yola gider yüzü kızarır ya kendisinin hastalığı artar, derman bulunmaz dertlere düşer veyahut da âhirette de nice cezalara uğrar. Böyle yapmamak lazım. Bu bir hıyanet şekli olmuş oluyor.

Veyahut ambarda mal var. O hesabı belli değil. Oraya buraya gönderiyor, onun parasını alıyor. Sonra da bir kibrit çakıyor:

"—Yangın oldu!"

Kundaklıyor, kabahati örtülüyor. Buna benzer şeyi gazetelerden okuyoruz. Ambar memurları, mubayaa memurları yapabilir.

"—Hepsi yapar!" mânasına değil. Yapar ama cehennemden bir avuç ateş almış olur, cehenneme düşmeyi göze almış olur!



Her şeyimiz kale gibi sağlam olacak. Haram yemeyeceğiz, haram yedirmeyeceğiz: Yememek bir hüner, yedirmemek bir ikinci hüner! İnsanın, başkasının oyununa da alet olmaması lazım.

“—Ne yapalım, hiç müşteri bulamıyorum...”

Allah helâlinden versin. Varsın bulma, bulmazsan bulma! Öyle müşteri olacağına olmasın!

O arkadaş anlatıyor:

“—Hangisi gelse böyle teklif yapıyor!

Gazeteler; “Doğru düzgün, ciddi bir müteahhitlik yapmak istediğin zaman, rüşvet vermediğin zaman işin yürümüyor. Bir ihracat ithalat yapacağın zaman işin yürümüyor. Hayalî ihracat oluyor!” diyor, görüyoruz.

İmansızlıktan, Allah’tan korkmamaktan kaynaklanan devlet malını yağmalamaya yönelik bir sürü şey! Ama bunların sebebi dine kıymet vermemek olduğundan ettiğini buluyor, ilgililer de ettiğini buluyor. Dine, dindara kıymet vermiyorlar; onları düşman yerine koyuyorlar, sonra kendileri de belâdan kurtulmuyorlar! Her yerde hıyanet!

Emniyet müdürü casus çıkıyor!.. Neden?

Oraya Allah’tan korkan insan getirseydin, kafasını kessen sır vermezdi!

O bakımdan, Allah bize yaptığımız hizmetlerde haktan ayrılmamayı nasib eylesin... Harama sapmamayı, helâllerle beslenmeyi, haram yememeyi nasib eylesin... Velew biraz meyil edecek gibi olsak bile, Allah o şerri nasib etmesin, yapamayalım.

Peygamber Efendimiz; küçükken, daha Peygamberlik gelmeden kendisi; “Bu sefer de ben gideyim, şu düğünü seyredeyim.” demiş, müşriklerin düğününü seyretmek istemiş. Arkadaşları gitmişler. Yolda bir uyku basmış, düğüne gidememiş. Bir de bakmış ki sabah olmuş. Yolda uyumuş kalmış.

Neden? Allah-u Teâlâ, Peygamber Efendimiz’e çalgı, türkü gibi şeyleri seyrettirmek istemiyor.

Allah bizim haramlarla ilişkimizi kessin, bizi o tarafa uğratmasın, haram yiyen insanlardan da uzak etsin... Daima helâl yiyen, namuslu, dürüst, mert, kahraman, fedakâr, yiğit arkadaşlarla işleri yapmayı, yürütmeyi nasip eylesin...

*Fâtiha-i şerîfe mea’l-besmele!*

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

08. 11. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

